

El nom de la cosa

Vicenç Villatoro

Un dels mites que als catalans ens agrada explicar sobre nosaltres mateixos diu que moltes de les cases dels nostres rics tenen una façana avorrida i discreta i uns interiors luxosos i confortables. A l'inrevés del que atribuïm a altres cultures, on és més important tenir una façana que llueixi que no pas un interior –lluny de les mirades– ostentós. Aquest mite parla d'una tendència catalana a la discreció, a preferir els continguts als noms, la realitat a l'aparència. Lamentablement, tinc la sensació que en la pràctica desmentim cada dia unes quantes vegades aquest mite, batejant sovint amb noms molt ufanosos realitats d'estar per casa o presentant com a grans conquestes avenços relativament esquivats.

És per això que el resultat de la negociació de l'Estatut de Catalunya m'ha sorprès agradablement. Resultarà que, sense adonar-nos-en, els catalans som més maquiavèlics i més estratègics del que ens havíem dit? Sobretot en l'àmbit del finançament, l'Estatut ha estat un gran pacte entre CiU i el tripartit en el qual CiU ha posat la cosa i el tripartit el nom de la cosa. CiU volia que hi hagués concert econòmic i que se'n digués. El tripartit, que no n'hi hagués i que no se'n digués. Doncs la fórmula trobada ha estat genial, magnífica: hi ha concert, però no se'n diu. Cadascú hi ha posat el millor d'ell mateix. CiU, el seu model. El tripartit, la capacitat per batejar-lo.

Entenc que a CiU li feia il·lusió també posar el nom a la criatura, perquè a més creia tenir un nom bonic, vibrant, de bon vendre en el mercat interior: concert econòmic solidari. Per tant, li deu haver costat renunciar-hi. Però jo crec que és a fi de bé. El tripartit, que governa a Barcelona i és majoria parlamentària a Madrid, sap que hi ha paraules que ens faran de mal veure, per tant, encarregat del màrqueting de l'Estatut, ha anat a buscar una terminologia que el faci més passador. Magnífic. És una molt bona divisió del treball. I en aquest sentit em semblen admirables, més que plausibles, les paraules humils amb què el conseller Castells explica el model de finançament. Això no és de cap manera el concert econòmic. No hi té res a veure. Cap mena de semblança. Perfecte: és això exactament el que s'ha de dir. I s'ha de dir amb el to d'humilitat i de convicció que hi posa el conseller Castells. Per tant, aquest és el camí.

Perquè el que resulta obvi és que, havent-lo votat el PSC, havent-lo votat ERC de qui depèn la majoria del govern del PSOE a Madrid, sense tenir a dins el concert econòmic, havent passat pel Consell Consultiu, havent adoptat les posicions dels membres menys autonomistes del Consell Consultiu, no pot haver-hi cap raó perquè el retallin a Madrid. Zapatero, quan

creia que no guanyaria, va dir que assumiria l'Estatut de Catalunya tal com sortís del Parlament. Quan ja havia guanyat, va aigualir la promesa dient que acceptaria el que sortís del Parlament, si tenia consens i era constitucional. Bé: s'ha enviat a Madrid un Estatut que frega la unanimitat i que ha interioritzat la difícil i encotilladora voluntat de ser constitucional. I a més a més hem fet un esforç per batejar les coses amb noms amables i que no generin sospites. Per tant, si tothom qui l'ha aprovat el defensa, si no canvia de bàndol cap dels partits que l'ha aprovat a Catalunya, si no comencem a presentar-nos esmenes contra el que nosaltres mateixos hem decidit, això del finançament hauria de sortir.

I és en això, en el model de finançament, més que en la paraula nació, més per descomptat que en la tirallonga de drets i deures, on ens juguem la utilitat d'aquest Estatut. Necessitàvem un model de finançament i de recaptació pròpia d'im-

La foto de l'acord. De'esquerra a dreta: Josep Piqué (separat de la resta), Josep Lluís Carod-Rovira, Manuela de Madre, Ernest Benach, Pasqual Maragall, Artur Mas i Joan Saura.

postos i de quota de solidaritat amb la resta de l'estat –que no és el concert!– perquè sense això Catalunya perdia competitivitat econòmica, capacitat de generar benestar, potència en les infraestructures, recursos per fer polítiques socials. No podríem estar més sense aquest canvi en el model econòmic i fiscal, perquè sense tot això perdem pes i empenta, capacitat de competir. Però, a més, els qui tenen una cosa semblant al que nosaltres ara demanem –però molt diferent! Ells tenen el concert!–, ho tenen perquè se'ls reconeix una personalitat pròpia, uns drets històrics, una existència prèvia a la Constitució espanyola. Per tant, si nosaltres acabem tenint un sistema de finançament que s'hi assembla –però tan diferent del concert!– és perquè també devem tenir alguna mena de drets històrics, de personalitat diferenciada. Encara que no se'n digui concert.

Suposo que quan l'Estatut torni intacte de Madrid serà el moment de retornar-nos el veritable nom de cada cosa. I si no, sabrem què és el que toca tornar a demanar.